

TEJIPARI HÍRLAP

ELINDULT A TEJIPAI HÍRLAP WEBOLDALA

Örömünkre szolgál, hogy bejelenthetjük, a Tejipari Hírlap-ot március elejétől az interneten is elérhetik Olvasóink!

A link, amelyen elérik az oldalt: www.tejtermek.hu/tejiparihirlap

Felhívjuk továbbá szíves figyelmüket az ingyenesen elérhető **Tejipari Hírlap Hírlevélre**, erre szintén a weboldalon tudnak feliratkozni

A Tej Terméktanács Kiemelt Pártoló Tagjai:

TEJ SZAKMAKÖZI SZERVEZET ÉS TERMÉKTANÁCS

1115 Budapest,
Bartók Béla út 152/c.

Telefon:
+36-1-203-1450

tejtermek@tejtermek.hu
www.tejtermek.hu

Szervezeti hírek	3. oldal
Tejipari Hírlap – Weboldal	3. oldal
Az egy éve bevezetett árstop mára betöltötte szerepét; a termelői, feldolgozó szervezetek és a kiskereskedelem szereplői a kivezetését javasolják	3. oldal
Gyorsított ágazati vizsgálat – GVH	4. oldal
XI. Tejágazati Konferencia	4. oldal
Közösségi marketing	5. oldal
Sajtóközlemény – Rögös túró – Átfogó piackutatást indított a Tej Terméktanács	5. oldal
Iskolai edukációs roadshow folytatása	6. oldal
Akciós újság kampány	7. oldal
Közösségi média	7. oldal
Rögös túró pályázat	8. oldal
Tejpiaci információk	10–16. oldal
Áralakulás	10. oldal
Termelés, felvásárlás	12. oldal
Kereskedelem	13. oldal
Termelési alapok	16. oldal
Ágazati hírek	17. oldal
EU tejpiaci helyzet	17. oldal
Tej- és Tejtermék Munkacsoport – Európai Unió	18. oldal
Közös Agrárpolitika 2023–2027	18. oldal
KAP Szakmai egyeztetés	19. oldal
KAP Monitoring Bizottság	19. oldal
GFM Iparstratégia Projekt	19. oldal
Évindítás – Élelmiszeripari sajátosságok 2023	20. oldal
Ágazati szakmai szervezetek megkeresése	20. oldal
Jogszabályok	20. oldal
Hazai jogszabályok	20. oldal
Közlemények	21. oldal
EU jogszabályok	22. oldal
Pályázatok	23. oldal
Kiemelt Pártoló Tagok	24. oldal
Kereskedelmi és Hitelbank Zrt.	24. oldal
Vitafort Zrt.	25. oldal

TEJIPARI HÍRLAP - WEBOLDAL

(folytatás a nyitó oldalról) – Meglévő előfizetőinket kérjük, szíveskedjenek regisztrálni a Tejipari Hírlap újonnan elindult weboldalán (www.tejtermek.hu/tejiparihirlap), annak érdekében, hogy létre tudjuk hozni Önöknek az előfizetői fiókot. Regisztrált előfizetőink részére egy jelszót fogunk küldeni, amellyel az oldalon található valamennyi cikket, korábbi lapszámot el tudnak olvasni. Meglévő előfizetőink számára természetesen nem jelent többlet költséget a regisztráció.

Felhívjuk továbbá szíves figyelmüket az ingyenesen elérhető **Tejipari Hírlap Hírlevél**re, erre szintén a weboldalon tudnak feliratkozni (adatvédelmi okok miatt nem adhatjuk hozzá az Önök elektronikus elérhetőségét a Hírlevél címlistához, arra Önöknek kell feliratkozni, amennyiben értesülni szeretnének a legfrissebb ágazati hírekről).

Tájékoztatjuk továbbá Önöket, hogy 1974-ig visszamenőleg digitalizáltuk az összes régi, rendelkezésre álló lapszámot, ezek feltöltése a weboldalra folyamatosan zajlik, reményeink szerint pár héten belül nagyon sok korábbi lapszámot el tudnak érni elektronikusan Olvasóink.

AZ EGY ÉVE BEVEZETETT ÁRSTOP MÁRA BETÖLTÖTTE SZEREPÉT; A TERMELŐI, FELDOLGOZÓI SZERVEZETEK ÉS A KISKERESKEDELEM SZEREPLŐI A KIVEZETÉSÉT JAVASOLJÁK

Budapest, 2023. február 1. – Az első élelmiszerár-stop egy éve, 2022. február 1-jén lépett életbe. Az ágazat meghatározó szereplői szerint a felborult európai uniós piaci környezetben az ársapkák kivezetése segítené a hazai agrárium, élelmiszeripar versenyképességének megőrzését, stabilizálva hazánk élelmiszer-önellátását. Ez a termelők, az élelmiszer-feldolgozók és a kereskedők közös érdeke.

Az agrárium Magyarország stratégiai ágazata, a hazai élelmiszergyártás kiemelten fontos, ami a koronavírus-járvány alatt is bebizonyosodott. A jelenlegi megborult egyensúlyú európai uniós piacon pedig különösen nagy jelentősége van annak, hogy a hazai beszállítók megőrizhessék pozícióikat, versenyképességüket. Ismert, hogy az ársapka nem piaci, hanem szociális intézkedés, ugyanakkor sajnos az elmúlt időszakban a hazai ágazati érdekekkel ellentétes, kedvezőtlen folyamat indult el az élelmiszerkereskedelemin terén. Egyrészt több szegmensben az import erősödik a hazai előállítók rovására, másrészt a kereskedők és a hazai beszállítók közt a korábbi években kiépült együttműködés, bizalmi kapcsolat gyengül.

A kereskedők az árstop egy éve alatt jelentős nagyságrendű árendedményt közvetítettek a családok számára a vonatkozó jogszabályok alapján. Ugyanakkor az ársapkák kivezetésével a kiskereskedelemben elhárulna egy akadály az elől is – mivel mára már a kereskedőknek jelentős veszteségeket jelent, ami az egész ágazatba begyűrűzik –, hogy (az árstop előtti időszakhoz hasonlóan) tudjanak szélesebb körben akciókat, árendedményeket biztosítani.

Az ársapka kivezetésével megszűnnének a kedvezőtlen hatásokat kiváltó piactorzító folyamatok, amelyek megszűnése kedvező lehet a fogyasztók számára is.

Minden magyar vásárlónak érdeke, hogy ne nőjön az importnak való kitettség, ugyanis az a hazai élelmiszer-önellátottságot is veszélyezteti. A hatósági árszabályozás rövid távon kedvező a fogyasztóknak, azonban hosszú távon áruhiányt generál, torzíja a piacot és veszélyezteti a belföldi termékpályák fenntartható és kiszámítható működését.

A magyar agrárium, élelmiszeripar, illetve -kereskedelem szempontjából indokolt az árstop megszüntetése.

Kivezetése esetén a kereskedők együtt fognak dolgozni a hazai beszállítóikkal azon, hogy a vásárlók összességében kedvezőbb árú és a fogyasztói igényeknek megfelelő mennyiségű magyar termékhez jussanak.

A fenti, közös álláspontot kiadó szervezetek: ÁFEOSZ-COOP Szövetség, Baromfi Termék Tanács, Felelős Élelmiszergyártók Szövetsége, FruitVeB Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet és Terméktanács, Hússzövetség, Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége, Magyar Nemzeti Kereskedelmi Szövetség, Magyar Tojóhibrid-tenyésztők és Tojástermelők Szövetsége, Országos Burgonya Szövetség és Terméktanács, Országos Kereskedelmi Szövetség, Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács, Vágóállat- és Hús Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

GYORSÍTOTT ÁGAZATI VIZSGÁLAT - GVH

A Gazdasági Versenyhivatal tej és tejtermékek hazai piacán a piaci folyamatok feltárása és értékelése céljából indított gyorsított ágazati vizsgálatban a gyorsított ágazati vizsgálati jelentés elkészítésének határidejét kétszer harminc nappal meghosszabbította.

XI. TEJÁGAZATI KONFERENCIA

2023. március 31-én kerül megrendezésre a XI. Tejágazati Konferencia. A tanácskozást **online** keretek között valósítjuk meg. Meghívott előadóink között köszönhetjük Alexander Pastorek urat, a 'Slovak Association of Dairy Farmers' szervezet elnökét, aki a szlovák tejszektor jelenlegi helyzetéről tart előadást, Dr. Juhász Anikót, az Agrárminisztérium helyettes államtitkárát, aki tejágazatot érintő KAP Stratégiai Terv és szakpolitikai aktualitásokról tart beszámolót, továbbá Szőke Albert Urat, a GFK szenior tanácsadóját, aki az infláció hatására bekövetkezett magyarországi tej- és tejtermék vásárlási szokások változását mutatja be.

MEGHÍVÓ

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács tisztelettel meghívja Önt a XI. Tejágazati Konferenciára.

A konferencia időpontja:
2023. március 31. (péntek)
10.00-12.00 óra

ONLINE KONFERENCIA

Kiemelt témáink és előadóink:

XI.

Tejágazati Konferencia

Alexander Pastorek
elnök, Slovak Association of Dairy Farmers
A szlovák tejszektor jelenlegi helyzete

Dr. Juhász Anikó
helyettes államtitkár, Agrárminisztérium
Tejágazatot érintő KAP Stratégiai Terv és szakpolitikai aktualitások

Szőke Albert
szenior tanácsadó, GFK
Az infláció hatására bekövetkezett magyarországi tej- és tejtermék vásárlási szokások változása

Kérjük, részvételi szándékát legkésőbb 2023. március 28-ig szíveskedjen jelezni az alábbi linken:

REGISZTRÁCIÓ

Megtisztelő részvételére számítunk!
Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

Köszöntők

Istvánfalvi Miklós
elnök, Tej Terméktanács

Szautner Péter
társelnök, Tej Terméktanács

Noszlopy Zoltán
elnökségi tag, Tej Terméktanács

A rendezvény az Agrárminisztérium támogatásával valósul meg.

Regisztrálni az alábbi linken lehet: <https://tejagazatikonferencia.rentit.hu/registration.html>

SAJTÓKÖZLEMÉNY - RÖGÖS TÚRÓ - ÁTFOGÓ PIACKUTATÁST INDÍTOTT A TEJ TERMÉKTANÁCS

Budapest, 2023. február 14. – Ki ne ismerné hazánkban a Rögös túrót, de vajon mennyire vagyunk tisztában vele, **milyen „Hagyományos Különleges Termék” birtokában vagyunk?**

Többek között erre ad választ az a piackutatás, melyet a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács megbízásából a Trend International Market Research Kft. végzett a **„Rögös túró, mint minőségrendszer ismertsége Magyarországon”** témában, 2022. év legvégén.

A kutatás hátterében annak a sokéves, kitartó munkának a gyümölcse áll, melyet a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács a Rögös túró kapcsán elért, azaz, hogy 2019-ben a Rögös túrót, **mint hagyományos különleges élelmiszert elismerte és felvette nyilvántartásába az Európai Unió**. Ezt a fajta elismerést csak olyan termékek kaphatják meg, amelyek összetételükben vagy előállítási módjukban hagyományosak, csak az elfogadott termékleírásokban meghatározott hagyományos alapanyagokból és/vagy hagyományos eljárás alkalmazásával állíthatók elő.

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács **a Rögös túró, mint „Hagyományos Különleges Termék” ismertségének elősegítése céljából 2022. januárjában kétéves marketing kampányt is indított.**

A kutatás fókuszában egyrészt **ezen kampány hatékonyságának mérése**, másrészt a **magyar lakosság Rögös túró fogyasztási szokásainak, vásárlási motivációinak megismerése**, a Rögös túró és a **Hagyományos Különleges Termék (HKT) védjegy ismertségének felmérése** állt.

A téma átfogó megismerése érdekében **több fókuszcsoportos beszélgetés és egy ezer fős** – a felnőtt magyar lakosságot életkor, nem, régió és településtípus szerint reprezentáló – **online kutatás** került lefolytatásra.

A kutatás eredményei azt mutatják, hogy **a fogyasztók sokféle túrót ismernek, de arra a kérdésre, hogy milyen típusú túrókat tudnak megnevezni, legtöbbször a Rögös túró jutott eszébe elsőként**. A fókuszcsoportos beszélgetés résztvevői úgy nyilatkoztak, hogy az ő szóhasználatukban **„a Rögös túró jelenti a TÚRÓ-t”**.

A **megnevezés többnyire pozitív gondolatokkal társul**, nosztalgiát, gyermekkori élményeket hív be, magasra pozicionálják a fogyasztók és kifejezetten kedvező terméktulajdonságokkal ruházzák fel, finom, egészséges termékként, fontos fehérje-, vitamin- és tápanyag forrásként tekintenek rá.

Nemcsak ismertsége, de vásárlói bázisa is magas a Rögös túrónak; **a túróvásárlók kétharmadának szokott a kosarába kerülni és minden negyedik ezt a típusú túrót vásárolja a leggyakrabban**.

A túróvásárlás során a legfontosabb döntési szempont, hogy mennyibe kerül, és hogy esetleg akcióban van-e. Emellett fontos szerepet tölt be a kizsírálás mérete, valamint a túró állománya és hogy milyen ételhez vásárolják. A túrófogyasztók nagy többségét ugyanis az jellemzi, hogy különböző ételféleséghez, másfajta típusú túrót szeretnek használni.

Egyes ikonikus ételek, mint például a túrós csusza, a túrós rétes és a körözött, többnyire Rögös túróból, a palacsinta és a különböző sütemények pedig többnyire krémes túróból készülnek, míg a túrógombócot ki ezzel, ki azzal szereti.

Az is kiderült a kutatásból, hogy az elmúlt évet jellemző **drasztikus önköltség növekedések a túrófogyasztást sem kímélték**. Minden második válaszadó azt nyilatkozta, hogy ha az elmúlt évre tekint, csökkent a túró fogyasztása, és a jövővel kapcsolatban sem optimisták, egyharmaduk úgy véli, hogy csökkenni fog a fogyasztása. Nem mondanak le ugyan a túróról és kedvenc túrós ételeikről, de a **fogyasztási gyakoriság ritkul, fokozottabban figyelik az akciókat és az olcsóbb termékek, márkák irányába fordulnak**. Arról is beszámoltak, hogy kedvező ár esetén többet is vásárolnak és lefagyasztják későbbi felhasználásra.

A kutatás fontos témája volt a Rögös túró, mint „Hagyományos Különleges Termék” minősítés ismertségének feltárása. A megkérdezett reprezentatív minta negyede hallotta már a fogalmat, ötödük azt is tudta, hogy mit is takar ez pontosan és ötödükre **a vásárlás során is hatással van**.

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács hatékony munkáját dicséri, hogy **a kampány ismertsége tekintetében szintén kedvező eredményeket mutat a kutatás**. A reklámfilmét és szlogent közel a megkérdezettek ötöde látta, illetve hallotta már korábban is, 13% pedig már a plakáttal is találkozott, ami tekintve, hogy mekkora a „reklámzaj”, mennyi információ éri nap mint nap a fogyasztókat, jó eredménynek tekinthető.

A kampányról elismerő véleménnyel voltak a megkérdezettek, közel kétharmaduknak elnyerte a tetszését, figyelemfelkeltőnek, ízletesnek, információgazdagnak találták, és az is pozitívként könyvelhető el, hogy minden ötödik megkérdezett azt nyilatkozta, hogy meglehetősen befolyásolja vásárlási döntésüket.

A kutatás során – szintén a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács által bevezetett – **Tej-szív védjegy ismertsége** és hatása is feltárássra került. Köszönhetően annak is, hogy ez a védjegy nagyobb múltra tekint vissza, ismertsége **szignifikánsan magasabb: a reprezentatív minta kétharmada már találkozott vele, és több mint negyedüket a vásárlás során is befolyásolja, mert ez a védjegy a termék magyar eredetét is jelenti a fogyasztók számára**.

Persze a munka nem állhat meg, a kampány még folyik, és a kedvező eredmények ellenére továbbra is célunk, hogy minél több fogyasztóhoz jusson el milyen nagyszerű, különleges termék birtokában vagyunk mi itt a Kárpát-medencében.

Bízunk benne, hogy a kedvezőtlen tavalyi gazdasági folyamatok ellenére igenis hatással lehetünk arra, hogy a fogyasztók egyre nagyobb kedvvel vegyék le a Rögös túró az üzletek polcairól.

<https://rogosturo.hu/>

<https://www.facebook.com/rogosturo.hu>

<https://www.instagram.com/rogosturo>

ISKOLAI EDUKÁCIÓS ROADSHOW FOLYTATÁSA

A Tej Terméktanács 2023 tavaszán ismét elindítja országjáró iskolai edukációs programját. A program során az előző évekhez hasonlóan, általános iskolákat látogatunk meg, ahol jellemzően alsó tagozatos gyermekek részére megtartott rendhagyó osztályfőnöki órák keretében, dietetikus bevonásával, valamint élményállomások kialakításával népszerűsítjük a tej és tejtermék fogyasztást.

Egy oktatási napon átlagosan 6–7 óra kerül megtartásra. Az óra során a gyerekeknek lehetőséget biztosítunk interaktív, látványos élményparkunk kipróbálására, valamint dietetikusunk segítségével edukációra épülő, izgalmas és érdekes játékokkal tesszük még élvezetesebbé a tanulást.

Az edukációs kiállításról készített kisfilm az alábbi linken megtekinthető:

https://www.youtube.com/watch?v=J9Wr_ZclEdQ&t=2s

AKCIÓSÚJSÁG KAMPÁNY

2023 tavaszán ismét meghirdetésre került a Kereskedelmi és Marketing Bizottság ajánlása szerint végrehajtott vásárlásösztönző akciósújság kampány.

Az akció során a kiskereskedelmi láncok országos akciós újságjaiban egységes, a Terméktanács marketing kampányának kreatív elemivel előkészített kizárólag magyar – Tejszív logót viselő és/vagy Terméktanács tag tejfeldolgozók termékeit tartalmazó – tejtermék hirdetések kerülnek elhelyezésre. Szintén feltétel, hogy a fél oldalas hirdetésnél az adott teljes oldal se tartalmazzon imitátumot, növényi italt, ill. import tejterméket.

A fent vázolt feltételekkel – a 67/2020. (XII. 21.) AM rendelet előírásainak megfelelően végzett – közösségi marketing aktivitások végrehajtására a Titkárság valamennyi kiskereskedő részére felhívást tett közzé. Az akciósújság kampányban történő részvétel opcionális. 2023. március elejéig 6 áruházlánc jelezte részvételi szándékát.

A tej? Az tej.

Természetesen tápláló, teljes értékű tápanyagunk: **minden ízében szeretjük!**

A vaj? Az vaj.

A túró? Az túró.

A kefir? Az kefir.

A joghurt? Az joghurt.

A sajt? Az sajt.

A tej? Az tej.

A tejföl? Az tejföl.

TERMÉK HELYE

TERMÉK HELYE

TERMÉK HELYE

TERMÉK HELYE

TERMÉK HELYE

TERMÉK HELYE

TERMÉK HELYE

TERMÉK HELYE

facebook.com/tejsziv

instagram.com/tejsziv

tejsziv.hu

Készült a Tej Terméktanács Közösségi Marketing Alapjának támogatásával

KÖZÖSSÉGI MÉDIA

A Tejszív kampány kommunikációja a közösségi média oldalakon folyamatosan és aktívan zajlik. Az oldalakon a Tejszív logó folyamatos kommunikációja mellett receptek, tej és tejtermékekkel kapcsolatos tájékoztató információk, valamint az egészséges életmóddal kapcsolatos hasznos ötletek kerülnek bemutatásra.

A www.facebook.com/tejsziv oldalt 37 ezer, a www.instagram.com/tejsziv oldalt pedig közel 2 ezer fő követi.

RÖGÖS TÚRÓ PÁLYÁZAT

A Titkárság folytatta a Tej Terméktanács „Minőségrendszerekhez kapcsolódó előállítói, termelői csoportosulások tájékoztatási és promóciós tevékenysége” című (VP3-3.2.1-21 kódszámú) felhívás alapján benyújtott kétéves, bruttó 330 millió forint összköltségvetésű, 70%-os vissza nem térítendő támogatásban részesülő pályázatának végrehajtását.

A pályázatban vállalt, első és második mérföldkő alá tartozó programelemek 2022. december 31-ig maradéktalanul megvalósultak, melyhez kapcsolódó szakmai beszámolót és kifizetési kérelmet benyújtottuk az Államkincstár felé. Jelenleg a harmadik mérföldkő megvalósítása zajlik.

A Terméktanács pályázata az ismeret-terjesztést, a Rögös túró (mint minőségrendszer) iránti fogyasztói érdeklődés erősítését, az e tejtermékek iránti kereslet bővülését, az értékesítésre kerülő mennyiség növekedését, valamint a minőségrendszerben részt vevő tagok számának és árbevételeinek növekedését szolgálja. A kétéves projekt célja elősegíteni, hogy a fogyasztók ne csupán felismerjék, de tudatosan keressék és minél változatosabban használják fel a Rögös túró.

III. mérföldkő (2023. január 1.-július 31.) során megvalósításra kerülő kampányelemek:

TV s pot médiavásárlás 2023.

A Rögös túró promóciójának egyik fő eleme a televíziós reklámkampány. A reklámfilm (két verzióban) 2022 I. félévében, az első mérföldkő keretében vettük fel. A III. mérföldkő során a 30 másodperces reklámfilm „B” mutációját vetítjük az R-Time csatornáin, a 25-55 éves célcsoportban 2023. március 1. – április 15. között.

A reklámfilm az alábbi linken megtekinthető:

<https://www.youtube.com/watch?v=pFllwN9l6bo>

Influencer kampány 2023. I. félév

A Rögös túró promóciója a harmadik mérföldkő során is hiteles gasztronómiai influencerek bevonásával folytatódik. Terveink szerint ebben a félévben a Dizájnkonyha, Lázár Chef, Dobó Ági és a Rabbit Chef's gyárt tartalmakat a kampány számára.

Az eddig elkészült tartalmak:

Rögös túros lemon tart: <https://www.instagram.com/p/CoenFNlqqmz/>

Rögös túros ravioli: <https://www.instagram.com/p/Cn6bopOq43-/>

Social media kampány 2023. I. félév

A Rögös túró kommunikációjának támogatása céljából 2023 első félévében is folytatjuk a social media oldalak menedzselését, a Facebook és az Instagram oldalakon költséghatékonyan és rendszeresen osztunk meg a témával kapcsolatos edukációs és inspirációs anyagokat, továbbá nyereményjátékokkal ösztönözzük a fogyasztást. A Rögös túró facebook oldalát 16 ezer, Instagram oldalát pedig közel 3 ezer fő követi.

Facebook: www.facebook.com/rogosturo.hu

Instagram: www.instagram.com/rogosturo

Gasztro PR kampány 2023. I. félév

A Gasztro PR keretében recepteket és edukatív információkat tartalmazó PR cikkeket hirdetünk hiteles női- és gasztro oldalakon. A cikkeket bannerkampánnyal támogatjuk.

Online video hirdetés 2023. I. félév

A Gianni Annoni-val 2022 nyarán forgatott, gyártási folyamatokat bemutató videós tartalmak online felületeken történő terjesztését ebben a félévben is folytatjuk. Ez a hosszabb edukációs videó lehetőséget ad arra, hogy részletesen is bemutathassuk a minőségrendszer egyediségét, különlegességeit és gyártási technológiáját. A videó az alábbi linken megtekinthető:

<https://www.youtube.com/watch?v=5sMU2XwcJq4&t=2s>

TEJSZÍV ALAPÍTVÁNY - FELHÍVÁS SZJA 1%

2017. január 1-től a Tejszív Alapítvány is részesülhet a SZJA 1%-ának felajánlásából.

A Tejszív Alapítvány küldetése szerint a hazai tejágazatban információs, kommunikációs, oktatási, gazdaságfejlesztési, jogvédő és érdekképviselési tevékenységet folytat. Kiemelt célja a hazai tejtermelés, tej és tejtermékgyártás rangjának emelése, a tejfogyasztás népszerűsítése, a Magyar Sajtlovagrend támogatása, a kézműves sajtkészítők összefogásának elősegítése, valamint az iskolai edukációs program és egyéb közösségi marketing tevékenységek ellátása.

Kérjük, hogy személyi jövedelemadó bevallása készítésekor adója 1%-át a Tejszív Alapítvány javára ajánlja fel!

A kedvezményezett adószáma: **18518825-2-43**, A kedvezményezett neve: **Tejszív Alapítvány**

Köszönjük, hogy adója 1%-ával segíti céljaink elérését!

Tejszív Alapítvány kuratóriuma

ÁRALAKULÁS

Az EU nyerstej átlagárának 2021 januárja óta tartó emelkedése 2022 decemberében megállt, 2023 januárjában 3,5%, februárban pedig – az Európai Bizottság becslése szerint – további 2,8%-os csökkenés következett be az átlagárban. Az így elért 54,75 eurocent/kg ár mindazonáltal még mindig közel 30%-kal haladja meg az egy évvel korábbi árszintet.

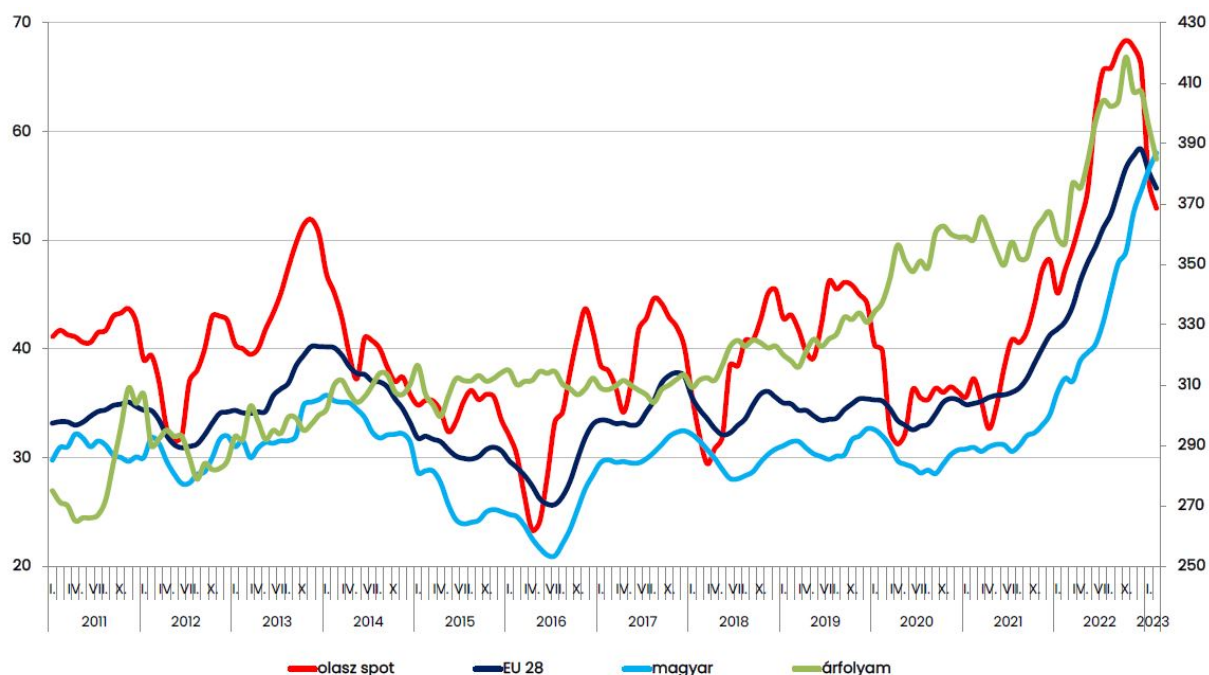
A hazai – euróban mért – átlagár januárig emelkedett, majd az uniós átlagár csökkenését egy hónap késéssel követve februárban mérséklődni kezdett. Ennek ellenére az uniós átlagárat 2,8%-kal haladta meg.

Az olaszországi spot piaci árak az elmúlt év novembere óta hónapról-hónapra csökkennek, 2023 januárjában 15%-ot meghaladó mértékben estek vissza az árak, amelyet februárban már egy mérsékeltebb, alig 5%-os csökkenés követett.

A februári 52,94 eurocent/kg ár ezzel több mint 3%-kal az uniós átlagár alá süllyedt, az egy évvel korábbi árszintet pedig csupán 12%-kal haladja meg.

(A grafikonban szereplő adatok nem azonos beltartalomra vonatkoznak, de a tendenciák összehasonlíthatók.)

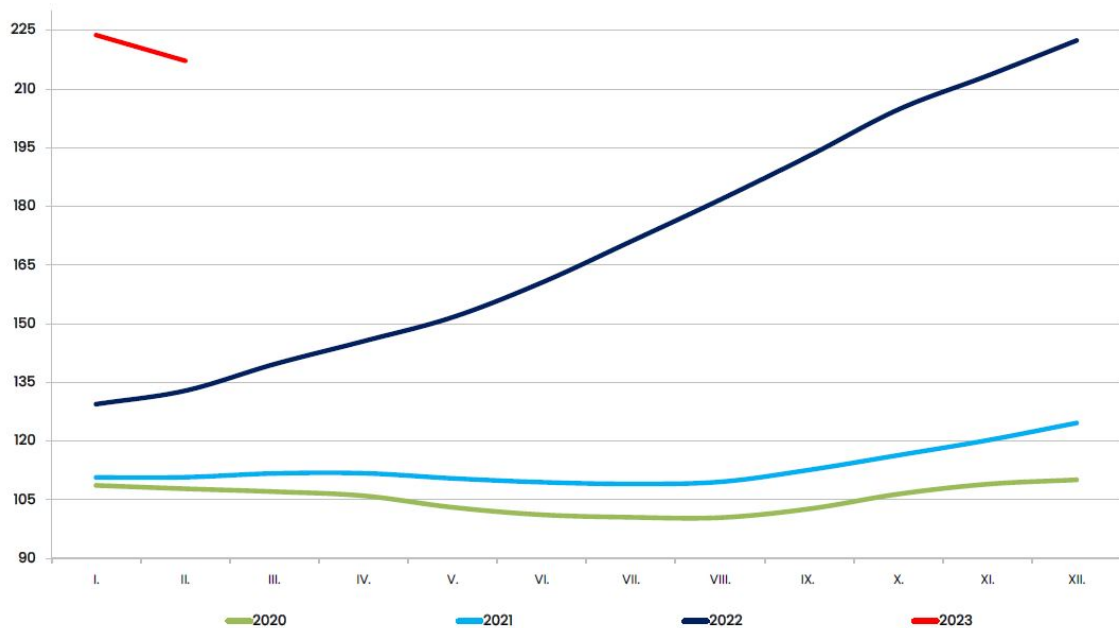
Az árak nemzetközi alakulása
(eurocent/kg, Ft/euro; MNB, MMO, CCIAA)

A nyerstej AKI által mért hazai felvásárlási árának 2021 augusztusa óta tartó emelkedése 2023 januárjában lelassult, az előző hónaphoz mért árjavulás mértéke alig érte el a 0,6%-ot. Ezt követően a február már csökkenést hozott, egy hónap alatt közel 3%-ot mérséklődött az ár.

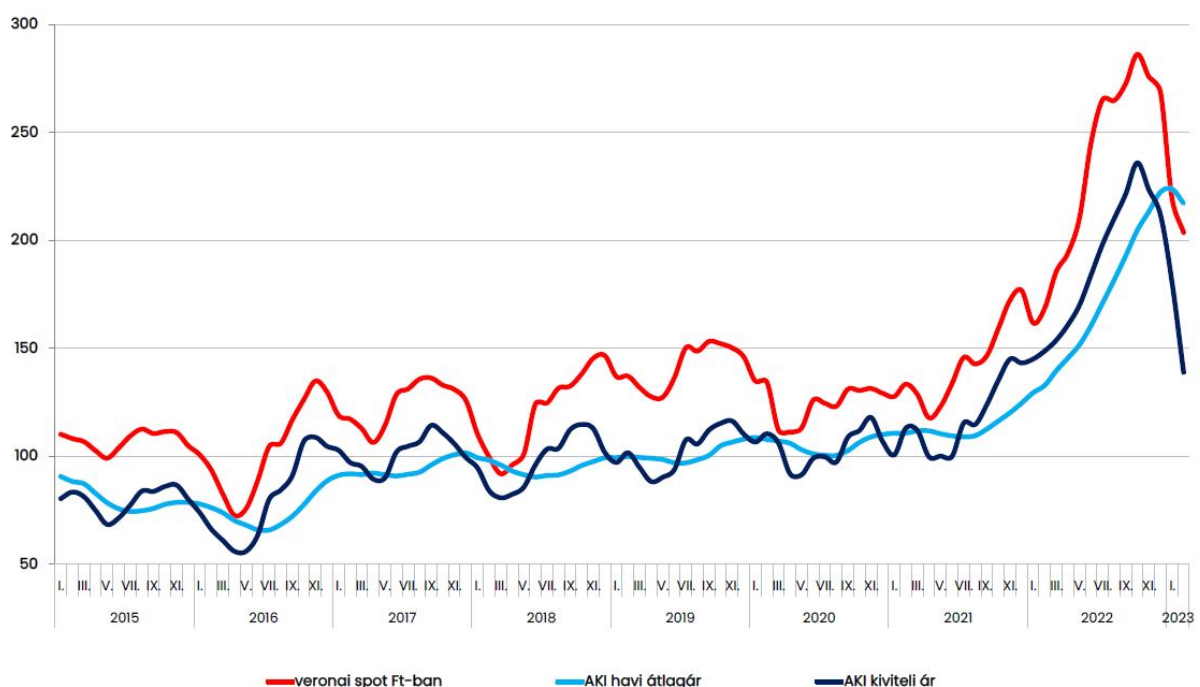
Az így elért 217,22 Ft/kg átlagár mindazonáltal 63%-kal haladja meg az egy évvel korábbi árat, míg az elmúlt öt évben mért februári átlagárnak csaknem a kétszerese, 98%-kal magasabb.

A nyerstej felvásárlási árának alakulása (Ft/kg, AKI)

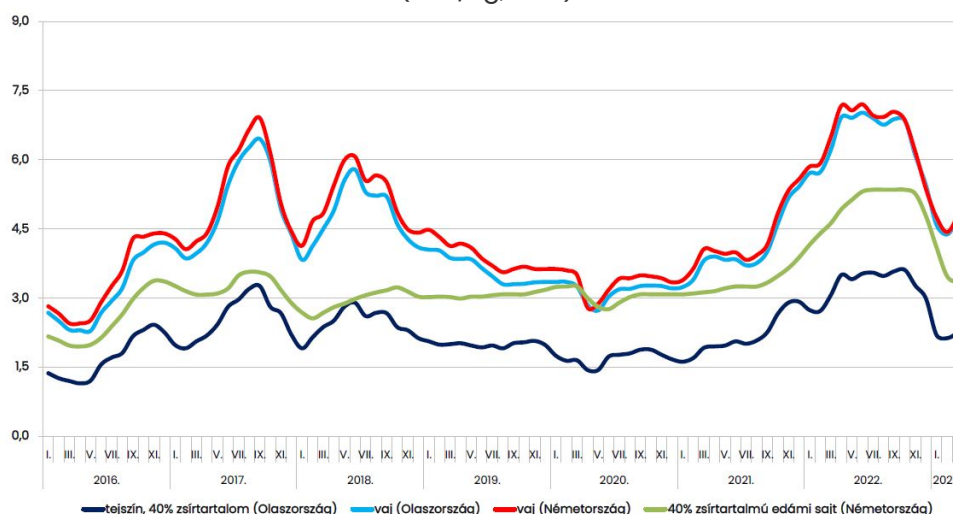
A piaci folyamatokra érzékenyebben reagáló hazai kiviteli ár 2022 novembere óta a spot árak trendjével megegyezően folyamatosan csökken. Januárban a spot ár csökkenéséhez hasonló mértékben, 15%-kal mérséklődött a hazai kiviteli ár, februárban azonban már jóval nagyobb mértékű, 23%-os volt a visszaesés, ezzel pedig 2021 októbere óta először süllyedt 140 Ft/kg alá az ár. A 138,99 Ft/kg februári exportár 7%-kal marad el az egy évvel korábbi ártól, miközben a felvásárlási árnak csupán a 64%-a, a spot piaci – forintban mért – ártól való elmaradása pedig 32%.

A spot, a magyar felvásárlási és kiviteli ár alakulása (Ft/kg, AKI, CCIAA)

A spot piaci árak mellett az egyes tejtermékek uniós átlagárainak alakulása is hatással van a hazai piaci folyamatokra, árakra. A vizsgált tejszír alapú termékek árai 2022 novembere óta egészen ez év februárjáig folyamatosan csökkentek. A legnagyobb mértékű, 15%-os visszaesés a németországi sajtnál volt mérhető, de a vaj ára is 7%-kal mérséklődött a német és 5%-kal az olasz piacon februárban. Az olaszországi tejszín árcsökkenése mindeközben már csak 3%-os volt. A március eleji árak trendfordulót jeleznek előre, miáltal a vaj ára mind az olasz, mind a német piacon egyaránt 7%-kal emelkedett és a tejszín árában is 5%-os javulás mutatkozott. Egyedül a sajt áralakulása változatlan, márciusban 4%-kal tovább csökkent az ár, amely így 28%-kal marad el a 2022. márciusi ártól. Hasonló mértékben, 27-27%-kal csökkent egy év alatt a németországi vaj és az olaszországi tejszín ára, az olaszországi vaj ára pedig 24%-kal alacsonyabb, mint volt 2022 márciusában.

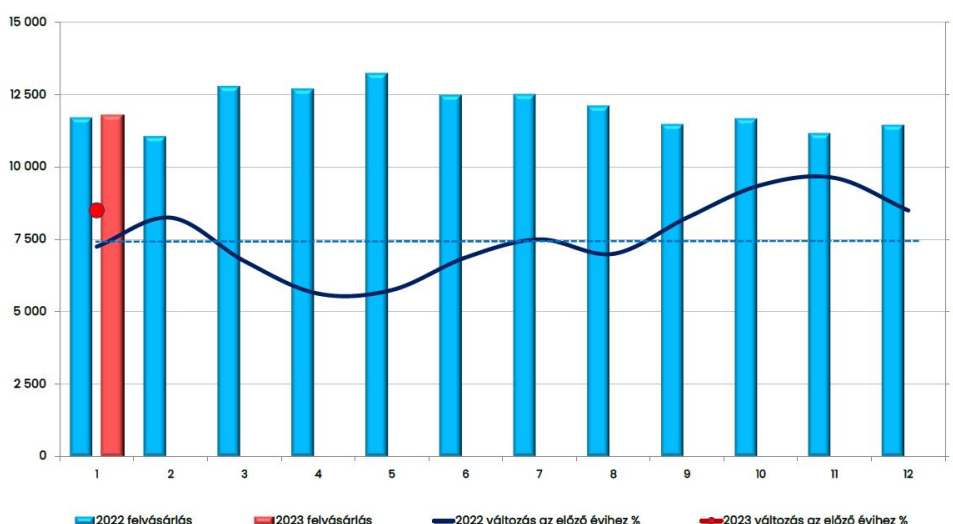
A vaj, a tejszín és a sajt Európai Unió árá
(EUR/kg, CIal)

TERMELÉS, FELVÁSÁRLÁS

Az EU-27 tejfelvásárlásának 2022 szeptembere óta tartó emelkedése 2023-ban sem állt meg, januárban az előző hónaphoz hasonlóan ismét 0,8%-kal növekedett a felvásárlás előző évhez képest. A nagy tejtermelő országok közül Németországban folytatódott a 2022. év végén kezdődött termelésnövekedés, ahogy Hollandia termelése is emelkedett, mégpedig jelentős, közel 5%-os mértékben. Ezzel szemben Franciaországban és Olaszországban csökkenés, míg Lengyelországban stagnálás jellemezte a felvásárlást előző évhez mérten.

Tejfelvásárlás az Európai Unióban
(ezer tonna, százalék; CIal)

Az AKI adatai alapján Magyarország felvásárlása 2022 áprilisától – a júliusi stagnálás kivételével – folyamatosan és egyre nagyobb mértékben csökken előző év azonos hónapjához mérten. Januárban 5, februárban pedig 7%-os volt a mérséklődés, miáltal az év első két hónapját tekintve 6%-kal csökkent a felvásárlás 2023/2022 viszonylatában.

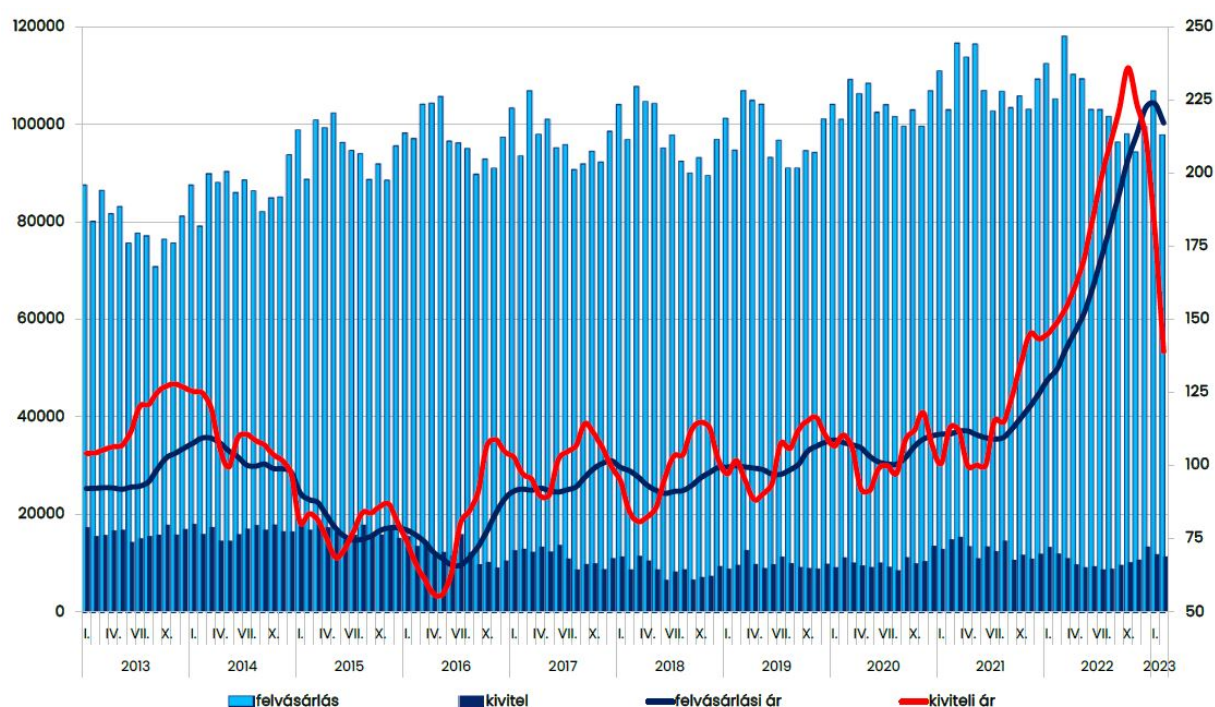
Mindeközben a nyerstej kivitel is újra csökkenni kezdett, januárban 11, februárban 5%-kal kevesebb nyerstej került exportra, mint 2022 azonos időszakában.

Ezzel 2023 első két hónapjának nyerstej kivitele összességében 8%-kal marad el az előző évitől. A kiviteli arány 11%-os.

A kiviteli ár novemberben megkezdődött csökkenése 2023 elején is folytatódott, ezzel a kiviteli- és a felvásárlási ár trendje élesen elvált egymástól. A mérséklődés februárban a felvásárlási árnál is megjelent, a kiviteli ár csökkenésénél azonban jóval enyhébb mértékben.

A két ár közötti különbség ezáltal jelentősen megnőtt, a kiviteli ár 36%-kal marad el a felvásárlási ártól.

A felvásárlás és a kivitel alakulása (tonna, Ft/kg; AKI)

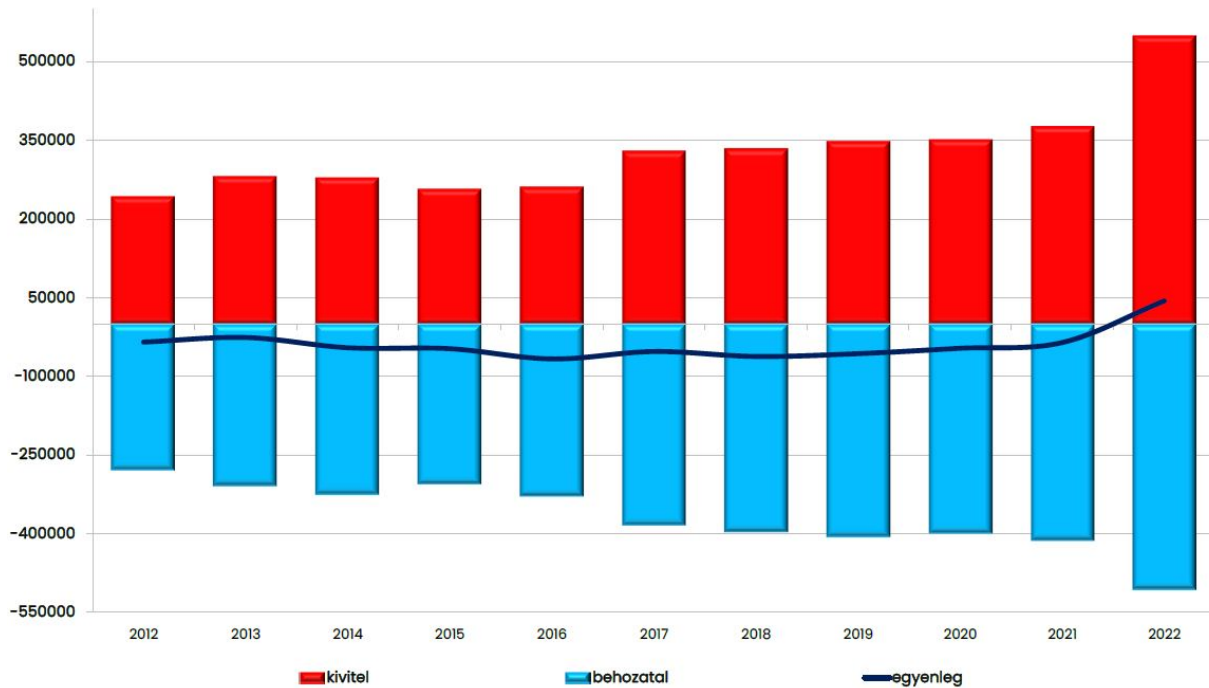

KERESKEDELEM

A tej és tejtermékek külkereskedelmében 2022. évben az export 46, az import pedig 22%-kal emelkedett euróban kifejezve 2021. évhez mérten.

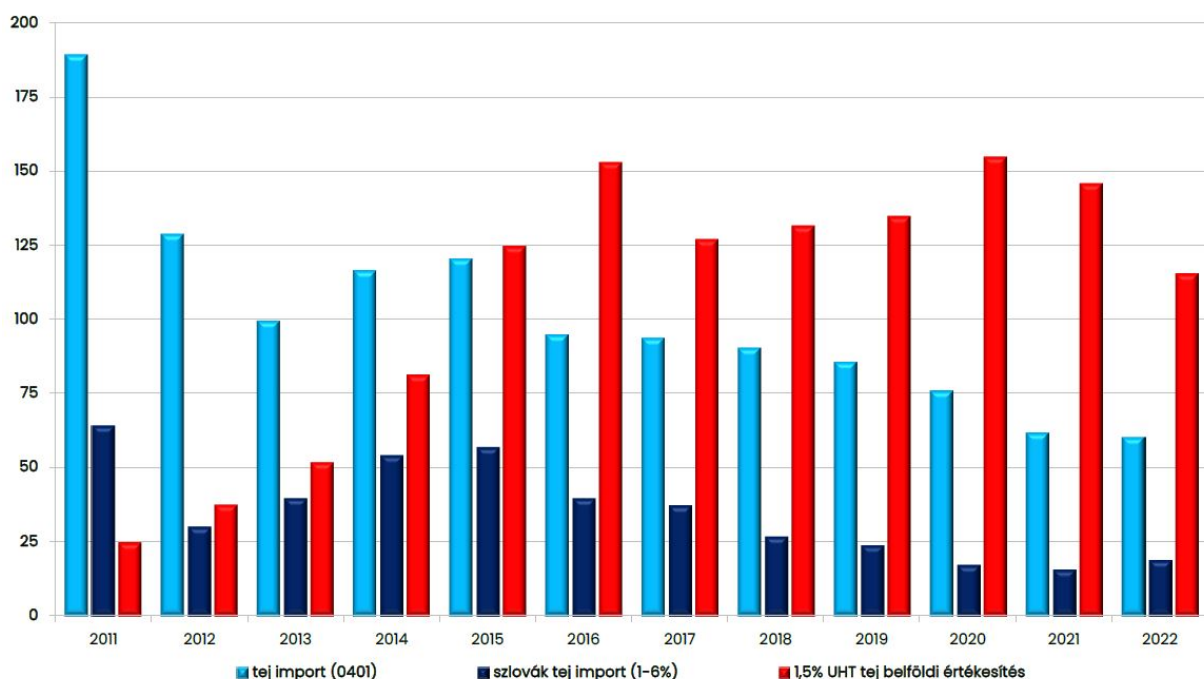
Külkereskedelmi egyenlegünk javult, míg 2021. évben 9%-kal magasabb értékben importáltunk tejterméket, mint amennyi exportra került, addig 2022-ben exportunk értéke 8%-kal meghaladta az import értékét.

Tej és tejtermékek külkereskedelme (ezer euró, KSH)

A hazai folyadéktej fogyasztást vizsgálva 2022. évben a fogyasztás szempontjából a korábbiakban nagy arányt képviselő 1,5% zsírtartalmú UHT tej belföldi értékesítése 21%-kal volt kevesebb, mint előző évben. A visszaesés a 2,8%-os UHT tejre bevezetett hatósági árral magyarázható, miután ezen kategória belföldi értékesítése 75%-kal emelkedett 2022/2021 viszonylatában. Kismértékű csökkenés (-2%) tapasztalható a folyadéktej importjában, miközben a hazai tej piacon leginkább jellemző szlovák (nyers és fogyasztói) tej behozatal 21%-kal emelkedett 2021. évhez viszonyítottn.

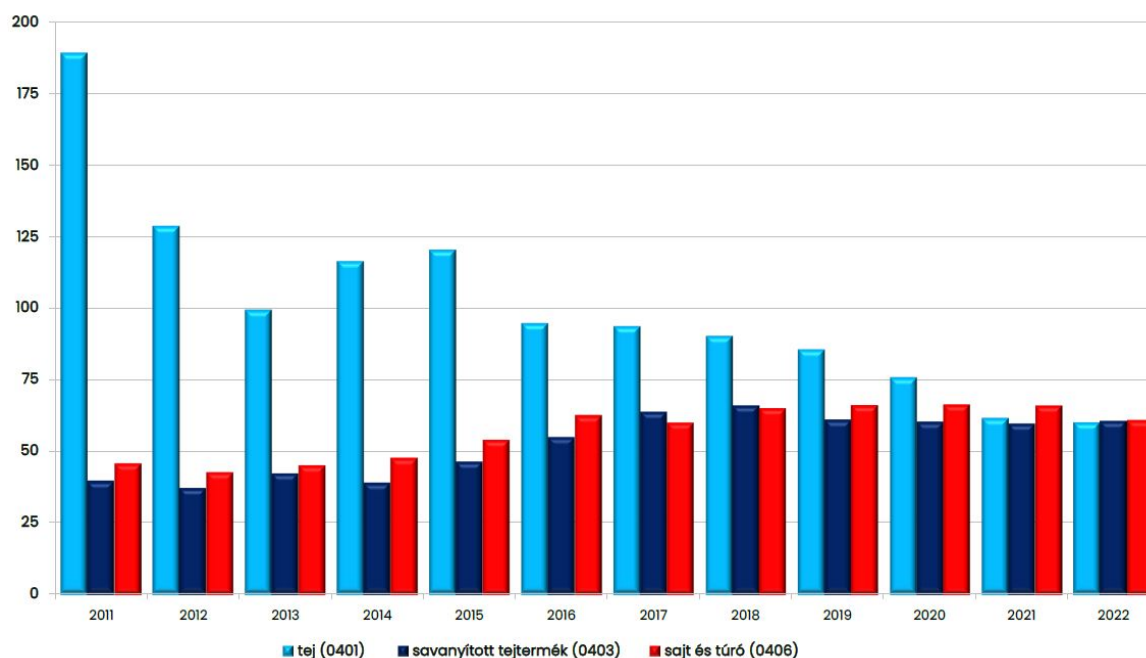
Tej import és a belföldi értékesítés (ezer tonna, millió liter; KSH, AKI)

A főbb tejtermékek közül a korábban az import vonatkozásában első helyezett nyers, illetve fogyasztói tej behozatalának csökkenése 2022. év első félévében megállni látszott, az év egésze tekintetében azonban a csökkenés folytatódott: 2%-kal kevesebb mennyiség érkezett hazánkba 2022/2021 viszonylatában. Ugyanezen időszakban a magasabb feldolgozottságú termékeknel is átrendeződés történt előző évhez képest: a savanyított tejtermékek esetében növekedett (+2%), míg a sajt és túró kategóriában csökkent (-8%) az import mennyisége.

Tejtermékek behozatala

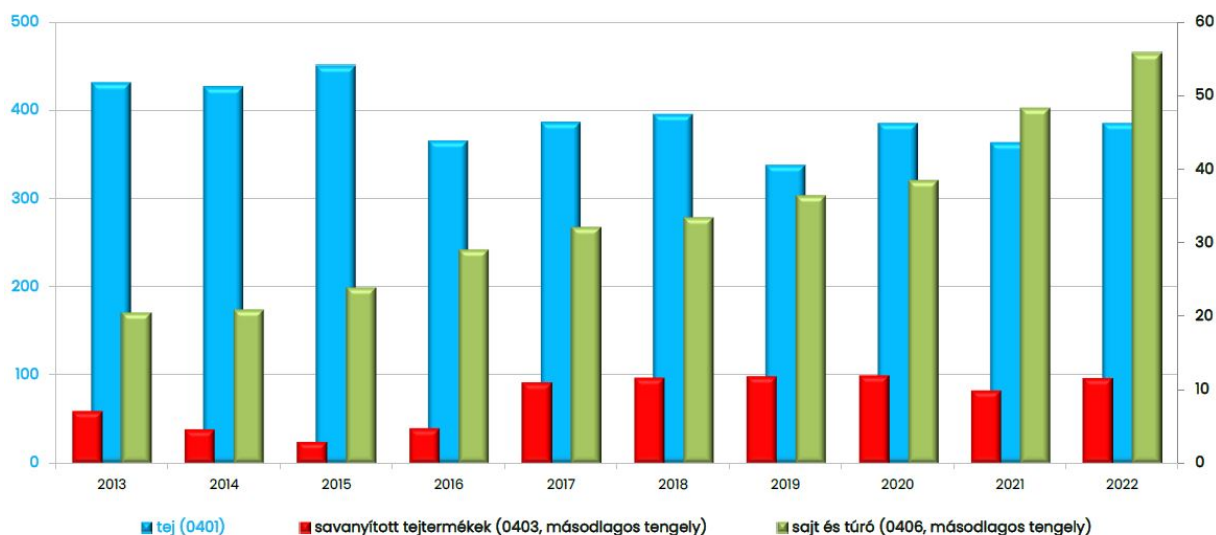
(millió kg, KSH)

Az export struktúránkat az elmúlt évben jellemző, a magasabb feldolgozottságú termékek kivitele irányába történő pozitív irányú elmozdulás 2022. évben is folytatódott. Habár a nyers- és fogyasztói tejexport mennyisége 6%-kal megnőtt 2022/2021 viszonylatában, a magasabb feldolgozottságú termékek kivitele ennél is nagyobb mértékben emelkedett: az egy évvel korábbi mennyiségekhez képest a sajt és túró exportja 15, a savanyított tejtermékeké pedig 17%-kal emelkedett.

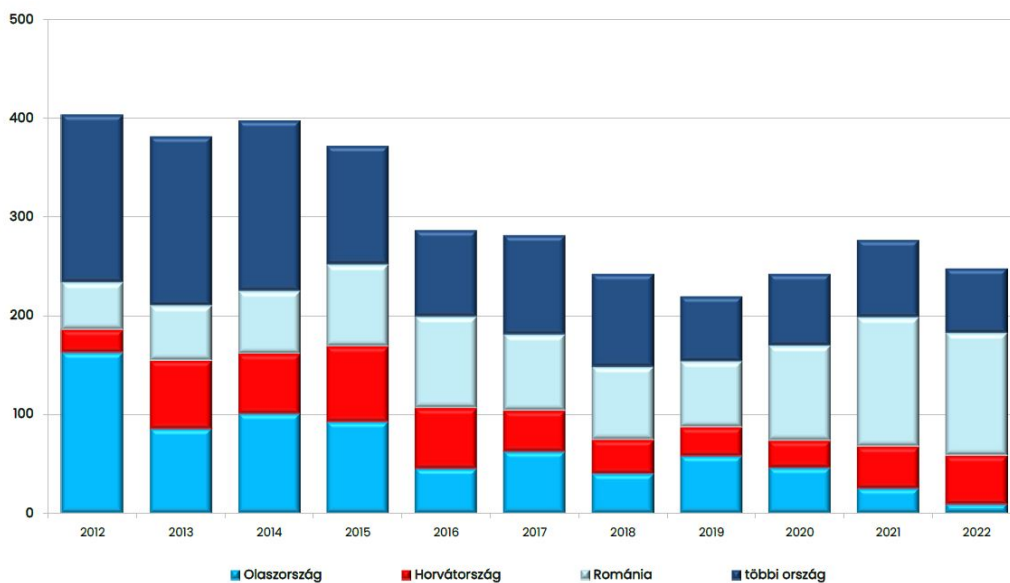
Tejtermékek kivitele

(millió kg, KSH)

Nyerstej exportunk 2022. évben összességében 10%-kal csökkent 2021. évhez viszonyítottn. A főbb célországok felé irányuló nyerstej kivitel tekintetében 2022. a célpiacok közül Olaszország esetében nagyobb mértékű változást hozott, a 2020. évhez képest is csaknem felére visszaesett export tovább csökkent: az előző év azonos időszakában kivitt mennyiségnek alig 40%-a került kiszállításra. Ugyancsak csökkenés (-5%) tapasztalható az első félévben még magasabb romániai kivitel tekintetében, míg a Horvátországba irányuló export mennyisége az év végére megerősödött és a teljes év vonatkozásában már 15%-kal meghaladta a 2021. évi szintet. Jelentősebben csökkent (-17%) ugyanakkor a többi célország (Németország, Bulgária, Lengyelország) felé irányuló nyerstej szállítás. A romániai kivitel részaránya az összes exportból 50, a horváté 20%-os, míg a korábban fő célpiacnak számító olasz exporté 4%.

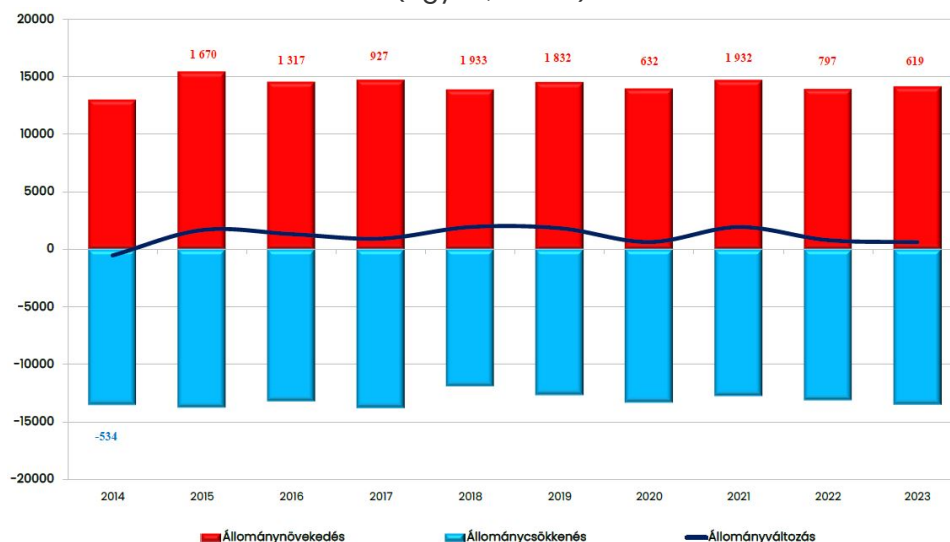
Nyerstej kivitelünk iránya
(ezer tonna, KSH)

TERMELÉSI ALAPOK

A tehénállomány 2022-ről 2023-ra 2%-ot csökkent, 2023 első két hónapjában azonban kismértékű növekedés következett be. Habár a tehénkivonások száma 2,9%-kal emelkedett, ezt az üszővásárlások számának 34%-os növekedése az állománypótlás szempontjából meghatározó üszőbeállítások számának stagnálása (-0,1%) mellett is kompenzálni tudta. Mindez az állomány 0,4%-os emelkedését eredményezte 2023/2022. viszonylatában.

Állományváltozás I-II. hó
(egyed, ÁT Kft.)

EU TEJPIACI HELYZET

Termelés

Az Európai Tejpiaci Megfigyelőközpont (MMO) legfrissebb felvásárlási adatai alapján az EU tejfelvásárlása 2022 decemberében (egymást követő negyedik hónapja) 0,8%-kal emelkedett (+93.000 tonna) 2021 azonos időszakához képest.

A legnagyobb tejtermelő országok felvásárlása, köztük Németorszáé is (+3,1%) erősödött 2021 decemberéhez mérten. A 2022. év összes felvásárlása ezzel kis mértékben (+0,004%) meghaladta a 2021. évi szintet. 10 tagállamban emelkedett a felvásárlás, köztük Lengyelországban (+2,1%), Hollandiában (+1,2%), Belgiumban (+2,6%) és Írországból (+0,7%).

Számottevő a termelés csökkenése Horvátországban (-5,5%), Cipruson (-4%), Magyarországon (-3,2%) és Portugáliában (-3,1%). Németország tejtermelése megegyezik az előző évvel, míg Franciaorszáé 0,8%-kal elmarad attól. A 2022 decemberében felvásárolt nyerstej csupán 4,1%-a származott organikus termelésből (23 tagállam jelentése alapján). Az organikus nyerstej részaránya a legmagasabb Ausztriában (18,9%), Svédországban (16,6%) és Dániában (12,4%), míg a legalacsonyabb Bulgáriában (0,25%), Lengyelországban (0,29%), Portugáliában (0,32%) és Észtországban (0,34%).

Csökkenett a főbb tejtermékek előállítására 2022. évben: a teljes tejpor (-5,5%), a sűrített tej (-4%), a savanyított tejtermékek (-0,6%), a sajt (-0,5%) és a fogyasztói tej (-0,8%) termelése is visszaesett. A tejtermékek közül egyedül a tejszín (+0,3%), a vaj (+0,2%) és a sovány tejpor (+0,7%) előállítása emelkedett 2021. évhez viszonyítottnan.

Árak

Az EU 2023. januári súlyozott nyerstej átlagára az előző havi árhoz képest 3,5%-ot mérséklődve 56,31 eurocent/kg-ra változott, amely ár csaknem 35%-kal magasabb az egy évvel korábbi árnál. A tagállami becslések szerint 2023 februárjában a tejár további 2,8%-ot csökkenve az 54,75 eurocent/kg szintet éri el.

Az organikus tehéntej átlagára 2023 januárjában a legmagasabb Cipruson (102,7 ec/kg), Dániában (66,0 ec/kg) és Hollandiában (65,9 ec/kg), míg a legalacsonyabb Szlovákiában (42,6 ec/kg), Lettországból (43,0 ec/kg) és Csehországban

(47,5 ec/kg). Szlovákiában, Lettországból, Csehországból és Romániában az organikus nyerstej ára alacsonyabb az átlag nyerstej árnál.

A tejtermék árak – a 2023. március 15-i adatok szerint – az előző egy hónap során mérséklődtek teljes tejpor (-1,2%-kal 349 EUR/100kg-ra), a savópor (-6,9%-kal 77 EUR/100kg-ra), valamint a sajtok közül az edámi (-1,8%-kal 436 EUR/100kg-ra) és az emmentáli (-7,1%-kal 628 EUR/100kg-ra) esetében. Emelkedett ugyanakkor egy hónap alatt a gouda (+0,5%-kal 475 EUR/100kg-ra) és a cheddar sajt (+0,6%-kal 456 EUR/100kg-ra), továbbá a sovány tejpor (+0,5%-kal 266 EUR/100kg-ra) és a vaj (+0,6%-kal 495 EUR/100kg-ra) ára.

A világpiacon – a 2023. március 5-i adatok alapján – az USA tejtermék árai a cheddar sajt kivételével csökkentek, míg Óceániában a cheddar sajt mellett a vaj ára is növekedésnek indult a megelőző két hét alatt. Az EU-ban egyedül a sovány tejpor esetében nőtt az ár. A cheddarnál és a sovány tejpornál az USA, a vajnál és a teljes tejpornál pedig Óceánia a legversenyképesebb exportőr.

Külkereskedelem

A 2022. évben az EU-27 exportja (az UK exportot nem számítva) valamennyi főbb tejterméknél visszaesett: a sovány tejpor (-10%), a vaj (-11%), a vajolaj (-6%), a sajtok (-4%), a sűrített tej (-14%), a teljes tejpor (-20%) és a savópor (-8%) exportja egyaránt csökkent. A teljes EU-27 export (nem számolva az UK exportot) tej egyenértékben kifejezve 9%-kal volt alacsonyabb, míg értékben 20%-kal magasabb a 2021. év exportjánál. Az EU sajt importja (UK nélkül) 4%-kal emelkedett, míg a vaj importja Új-Zélandról 154%-kal nőtt. A 2022. évben az EU Ukrajnából 6.464 tonna vaját és 3.245 tonna sajtot importált.

Világpia

Új-Zéland tejtermelése 2023 januárjában (a 2022/23-as szezon nyolcadik hónapjában) hat hónap csökkenés után 1,2%-kal nőtt, ezzel a termelési szezon (június-január) tekintetében már csak 2%-os az elmaradás előző évhez mérten. A tej ára 2023 januárjában 6,8%-os csökkenéssel 38,3 eurocent/kg-ot ért el.

Ausztrália 2023 januári tejtermelése (a 2022/23-es szezon hetedik hónapjában) 3,1%-kal csökkent, míg a július-januári összesített termelésben 6,1%-os az elmaradás.

Az Egyesült Királyság tejtermelése 2023 januárjában (a 2022/23-es szezon tizedik hónapjában) közel 2%-kal emelkedett, ezzel a

termelési szezon vonatkozásában már 0,1%-os enyhe emelkedés is kimutatható.

Az USA tejtermelése 1,3%-kal növekedett 2023 januárjában (egymást követő hetedik hónapja). A nyerstej ára egy hónap alatt 5%-ot csökkenve 47,8 eurocent/kg-ról 45,3 eurocent/kg-ra esett vissza januárban.

(Forrás: Milk Market Observatory)

TEJ- ÉS TEJTERMÉK MUNKACSOPORT – EURÓPAI UNIÓ

2023. március 1-jén, illetve 2-án került megtartásra a CDG Tej Társadalmi Párbeszéd Csoport, illetve a Copa Cogeca Tej és Tejtermék Munkacsoport online ülése, ahol az Unió számos ágazati szakértője mellett a Tej Terméktanács az Ügyvezető Igazgató révén képviseltette magát.

A megbeszéléseken részletes beszámoló hangzott el az aktuális tejpiacon helyzetről és kilátásokról, kiemelt figyelemmel Kína tej és tejtermékek iránti igényének várható alakulására, az infláció okozta keresletcsökkenésre, az elmúlt év végi tejtermék készletfelhalmozásra, a takarmány, a műtrágya és az energia elérhetőségére és átváltozására.

Áttekintésre kerültek a Társadalmi Párbeszéd Csoport jövőbeli működésével kapcsolatos változások, valamint külön napirend szolt az európai tejtermelő üzemméret és -szerkezet átalakulásáról. Utólagos összefoglaló hangzott el

az 500 millió EUR nagyságú rendkívüli uniós támogatási csomag felhasználásáról, melyet az ukrajnai háború okán kaptak a gazdák. Az inputköltségek megugrása és kereskedelmi zavar okozta problémák ellensúlyozására felhasználható támogatásból 8 tagállam juttatott a tejtermelőknek, Magyarország a részére jóváhagyott 16.9 Milliárd euróval a baromfi és sertés ágazatot támogatta. Bemutatásra került az EU-s iskolatej és -gyümölcs program előző évi EU-s teljesítménye, továbbá szó volt a folyamatban lévő felülvizsgálatáról is.

Tájékoztatás hangzott el az állatjóléti jogszabályok aktuális reformjáról, amelyet 2023 harmadik negyedévében terveznek közzétenni. A reformcsomag 4 rendeletből áll majd: az állattartótelepen belüli állatjólét, a szállítás közbeni állatjólét, az állatok leölése, valamint az élelmiszerek állatjóléti címkézése.

KÖZÖS AGRÁRPOLITIKA 2023-2027

A Közös Agrárpolitika (KAP) 2023-tól kezdődő időszakát Magyarország Stratégiai Terve alapozza meg, amely 2027-ig szabályozza a támogatások feltételrendszerét. Az uniós előírásoknak megfelelően a korábbiakhoz képest jelentősebb szerepet kapott a fenntarthatóság az új agrárpolitika kialakításában, amely a támogatásokkal kapcsolatban is változásokat vont maga után.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által kidolgozott [Közös Agrárpolitika 2023-2027](#)

[kiadványban](#) az új támogatási rendszer és a rendelkezésre álló pénzügyi keret került összefoglalásra, emellett a támogatási lehetőségeket részletesen bemutató tájékoztató kiadványok is elérhetőek lesznek a NAK portálon.

Március elején pedig elindult az Agrárminisztérium tematikus honlapja: a <https://kap.mnvh.eu/> oldal a területalapú támogatások szabályait és az új támogatási formákat is bemutató, a gazdálkodók minél szélesebb körű tájékoztatását szolgálja.

(Forrás: NAK, AM)

KAP SZAKMAI EGYEZTETÉS

Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervének Európai Bizottság általi elfogadását követően megindult a Terv tartalmának jogcímrendeletekké és pályázati felhívásokká történő alakítását célzó jogszabály kidolgozási munka az Agrárminisztériumban.

Ez év elejére elkészültek a 2023. évi egységes kérelem benyújtásához és a közvetlen támogatási jogcímekhez tartozó rendelet tervezetek,

amelyeket a minisztérium egy konferencia keretében szakmai egyeztetésre bocsátott.

A február első napjaiban megrendezett konferencián a KAP Stratégiai Terv I. pilléréhez kapcsolódóan ismertetésre és megvitatásra kerültek az Aktív Gazda, az egységes kérelem, a feltételeesség, az alaptámogatás, újraelosztó támogatás és átmeneti nemzeti támogatások, az agrár-ökológiai program, a termeléshez kötött támogatások, valamint a fiatal gazdák támogatása rendeletek.

KAP MONITORING BIZOTTSÁG

Magyarország 2023–2027. közötti időszakra vonatkozó KAP Stratégiai Tervének elfogadását követően a vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályoknak megfelelően az Agrárminisztérium, illetve a Nemzeti Irányító Hatóság által létrehozásra került a KAP Stratégiai Terv végrehajtását nyomon követő Nemzeti KAP Monitoring Bizottság. A Bizottságban való

résztételre más szakmai szervezetek mellett a Tej Terméktanács is felkérést kapott.

A KAP Monitoring Bizottság alakuló ülésére 2023 február elején került sor, ahol bemutatásra került a Bizottság ügyrendje, valamint működése a 2023–2027. közötti időszakban, továbbá tájékoztatás hangzott el a KAP Stratégiai Tervről és annak tervezett végrehajtásáról.

GFM IPARSTRATÉGIA PROJEKT

A Gazdaságfejlesztési Minisztérium iparstratégia projektet indított, amelynek célja olyan gazdaságfejlesztési stratégiai kezdeményezések azonosítása, melyekkel a hazai élelmiszeripar versenyképessége már rövid- és középtávon is javítható.

A projekt első lépése egy széleskörű konzultáció lefolytatása a magyar ipar szempontjából kiemelt ágazatok esetében, első körben a szakmai szervezetek vezetőivel készített interjúsorozat keretében, amelyet a későbbiekben a kiválasztott céges szereplők interjúja fog követni.

A konzultációban való részvételre a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács is felkérést kapott, az interjú során a szervezet vezetői az általános versenyképesség vázolására

ismertették a termelői- és feldolgozó versenyképességet pozitívan befolyásoló tényezőket, valamint azon ún. fájdalompontokat, amelyek kihívásként jelennek meg az ágazatban.

Az interjú kitért a technológiai hatékonyságra, technológiai trendekre, továbbá a foglalkoztatás és tudástranszfer témakörében a munkaerőpiaci igényekre, illetve az oktatás és képzés javítására. Érintették a pénzügyi ösztönzők (adórendszer, beruházások támogatása), a fizikai infrastruktúra (ipari infrastruktúra, energia-hatékonyság), az export lehetőségek, valamint a szabályozás, azon belül a klímavédelmi előírások és célok kérdéskörét, végezetül pedig azonosították az ágazat szempontjából példaként tekinthető mintaországokat.

ÉVINDÍTÁS - ÉLELMISZERIPARI SAJÁTOSSÁGOK 2023

2023 januárjában került sor az Agrárminisztérium és az ágazati érdekképviselői és szakmai szervezetek (köztük a Tej Terméktanács) évindító megbeszélésére finanszírozási és szabályozási kérdések, az előző év tapasztalatai és az élelmiszeripar elképzelései tárgyában.

Az egyeztetésen a minisztérium részéről tájékoztatás hangzott el a 2021/2023–2027. közötti időszak uniós forrásairól, a kapcsolódó tapasztalatokról és a jövőbeli igényekről. Napirenden szerepeltek még különböző szabályozási és jogalkotási kérdések – többek

között – a Magyar Élelmiszerkönyv, illetve a Digitális Élelmiszeripari Stratégia vonatkozásában, továbbá a 2024 második félévében esedékes magyar uniós soros elnökség témakörét is érintették.

A megbeszélésen a szakmai szervezetek is beszámoltak területük aktuális helyzetéről és problémáikról, így a tej termékpálya részéről egyebek mellett a NETA és a dömpingáras sajtimport kérdése is hangsúlyozottan kiemelésre került.

ÁGAZATI SZAKMAI SZERVEZETEK MEGKERESÉSE

Az Agrárminisztérium az év elején a háborús konfliktus, az energiapiaci változások, a takarmány és más input anyagok árának robbanásszerű emelkedése, valamint az elmúlt évi történelmi léptékű aszály következtében kialakult példanélküli gazdasági körülményekhez való alkalmazkodás érdekében az egyes termékpályák vonatkozásában pontos állapotfelmérés elkészítését látta szükségesnek,

amelyhez az egyes ágazatokban meghatározó szakmai szervezetek, köztük a Tej Terméktanács közreműködését kérte.

A minisztériumi megkeresésnek eleget téve a Terméktanács elkészített egy részletes, átfogó értékelést a tejágazat aktuális helyzetéről, külön kiemelve a legfontosabb problémákat és a megoldási javaslatokat.

JOGSZABÁLYOK

A Tej Terméktanács havi rendszerességgel összeállított Jogszabályfigyelője ad tájékoztatást a teljes termékpályát lefedő nemzeti és uniós jogszabályokról és közleményekről, továbbá rendszeres része a RASFF, az EU tagországokban működő, az élelmiszerekre és a takarmányokra vonatkozó gyorsvészjelző rendszer tej termékpályára vonatkozó bejelentéseinek listája, valamint az FM Értesítő és a Magyar Szabványügyi Testület termékpályát érintő közleményeinek publikálása.

A 2023. január–február fontosabb jogszabályai a következők:

HAZAI JOGSZABÁLYOK

1/2023. (I. 12.) AM rendelet a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások igénybevételeivel összefüggő elektronikus kérelmek benyújtását elősegítő kamarai meghatalmazásokkal kapcsolatos szabályokról

A rendelet meghatározza a kamarai meghatalmazás létrehozására, tartalmára, visszavonására, valamint nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

11/2023. (I. 20.) Korm. rendelet a takarmány- és élelmiszer ellátásbiztonság szempontjából stratégiai jelentőségű mezőgazdasági termékek kivitelével kapcsolatos bejelentési eljárásról és kapcsolódó intézkedésekről szóló 83/2022. (III. 5.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről

Hatályát veszti a takarmány- és élelmiszer ellátásbiztonság szempontjából stratégiai jelentőségű mezőgazdasági termékek kivitelével kapcsolatos bejelentési eljárásról és kapcsolódó intézkedésekről szóló 83/2022. (III. 5.) Korm. rendelet.

1057/2023. (II. 27.) Korm. határozat az MFB TÉSZ Forgóeszköz Hitelprogram 2020, az MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram 2020 és az MFB Élelmiszeripari Forgóeszköz Hitelprogram 2020 igénybevételi lehetőségének módosításáról

A Hitelprogramok meghosszabbítása és 2023. december 31-ig történő hitszerződés-kötési lehetőség biztosítása. Az MFB TÉSZ Forgóeszköz Hitelprogram 2020 a 3/2016. (I. 7.) FM rendelet szerinti tej- és tejtermék-ágazatban működő termelői szervezetek és társulásaik számára is igénybe vehetővé válik maximum 6 éves lejáratú, azon belül maximum 3 év türelmi idővel, maximum 500 millió forint összegű hitelösszeggel, amely forgóeszköz-finanszírozásra használható fel.

KÖZLEMÉNYEK

2/2023. (I.11.) számú Kincstár Közlemény az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésének rendjéről szóló 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet szerinti támogatások igényléséhez rendszeresített nyomtatványokról

A közlemény – egyebek mellett – meghatározza a támogatási kérelem benyújtásának feltételeit a kötelezendően csatolandó mellékletekkel együtt, valamint a támogatott szolgáltatások körét.

A mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszer működésével kapcsolatos Kincstár Közlemények

- 9/2023. (I. 30.) számú Kincstár Közlemény a mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszer működésének részletes szabályairól szóló 68/2020. (XII. 23.) AM rendelet alapján a csatlakozási kérelem benyújtásáról
- 10/2023. (I. 30.) számú Kincstár Közlemény mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszer működésének részletes szabályairól szóló 68/2020. (XII. 23.) AM rendelet alapján a mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszerben résztvevő mezőgazdasági termékek listájáról
- 11/2023. (I. 30.) számú Kincstár Közlemény a mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszer működésének részletes szabályairól szóló 68/2020. (XII. 23.) AM rendelet szerint a mezőgazdasági jövedelem-kimutatás módszertanáról

A mezőgazdasági termelők 2023. február 1. és 2023. február 28. között nyújthatták be a mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszerhez történő önkéntes csatlakozás iránti kérelmüket a Magyar Államkincstár elektronikus kérelembenyújtó felületén, az Elektronikus kérelemkezelés → Krízisbiztosítási rendszer → Csatlakozási kérelem menüponton keresztül.

12/2023. (II. 1.) számú Kincstár Közlemény az Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszerben történő nyilvántartásba vétel és változás bejelentés szabályairól

A nyilvántartásba vétel iránti kérelem és az ahhoz kapcsolódó kiegészítő betétlapok, valamint az ügyfél-nyilvántartási rendszerben szereplő adatokban bekövetkezett változások bejelentésére a Kincstár a közlemény mellékletében szereplő nyomtatványokat rendszeresíti, amely nyomtatványok használata kötelező.

A „148-as rendelet” – minden tudnivaló egy helyen

Január 1-jétől megújult tartalommal ismét megnyílt az egyes állatbetegségek megelőzésére és leküzdésére irányuló, nemzeti költségvetésből finanszírozott és az állattartó ágazatokat segítő támogatási program. A „148-as rendelethez” kapcsolódó kérelem minta, továbbá a benyújtáshoz kapcsolódó számos egyéb hasznos információ elérhető a Nébih honlapján: <https://portal.nebih.gov.hu/-/a-148-as-rendelettel-kapcsolatos-tudnivalok>

EU JOGSZABÁLYOK

106/2023/EU Bizottsági Végrehajtási Határozat az iskolagyümölcs- és iskolazöldség-program, valamint az iskolatejprogram keretében a 2023. augusztus 1-jétől 2029. július 31-ig tartó időszak tekintetében a tagállamoknak nyújtható uniós támogatás indikatív előirányzatainak megállapításáról

A határozat melléklete tartalmazza az iskolagyümölcs- és iskolazöldség-program, valamint az iskolatejprogram keretében a 2023. augusztus 1-jétől 2029. július 31-ig tartó időszakban az egyes tagállamoknak tanévenként nyújtható uniós támogatás indikatív előirányzatait. A Magyarország számára az iskolatejprogramra vonatkozóan meghatározott indikatív előirányzat 2.970.122 EUR.

2023/C 17/09 EU Bizottsági Közlemény termékleírás nem kisebb jelentőségű módosításának jóváhagyására irányuló kérelem közzétételéről a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek minőségrendszereiről szóló 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 50. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján

A módosítás jóváhagyására irányuló kérelem a „Queso Casín”(OEM) sajt termékleírását érinti, amely kérelem elleni felszólalásra a közzététel napjától számított három hónapon belül van lehetőség.

2023/C 18/09 EU Bizottsági Közlemény a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek ágazatában egy oltalom alatt álló eredetmegjelöléshez vagy egy oltalom alatt álló földrajzi jelzéshez kapcsolódó termékleírás jóváhagyott standard módosításának a 664/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 6b. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett közzétételéről

Az Európai Bizottság a „Torta del Casar” (OEM) sajt elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett módosítását jóváhagyja.

335/2023/EU Bizottsági Végrehajtási rendelet az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzett egyik elnevezés termékleírását érintő nem kisebb jelentőségű módosítás jóváhagyásáról [„Robiola di Roccaverano” (OEM)]

Az Európai Bizottság a „Robiola di Roccaverano” (OEM) sajt elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett módosítását jóváhagyja.

342/2023/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzett egyik elnevezés termékleírását érintő nem kisebb jelentőségű módosítás jóváhagyásáról („Formai de Mut dell’Alta Valle Brembana” [OEM])

Az Európai Bizottság a „Formai de Mut dell’Alta Valle Brembana” (OEM) sajt elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett módosítását jóváhagyja.

371/2023/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet egy oltalom alatt álló eredetmegjelöléshez vagy földrajzi jelzéshez kapcsolódó termékleírás módosításának jóváhagyásáról [„Pannon” (OEM)]

Az Európai Bizottság a „Pannon” (OEM) elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett módosítását jóváhagyja.

2023/C 53/04 EU Bizottsági Közlemény a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek ágazatában egy oltalom alatt álló eredetmegjelöléshez vagy egy oltalom alatt álló földrajzi jelzéshez kapcsolódó termékleírás jóváhagyott standard módosításának a 664/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 6b. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett közzétételéről

Az Európai Bizottság a „Χαλλούμι” / (Halloumi) / „Hellim” (OEM) sajt elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak a standard módosítását jóváhagyja.

2023/C 53/05 EU Bizottsági Közlemény a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek ágazatában egy oltalom alatt álló eredetmegjelöléshez vagy egy oltalom alatt álló földrajzi jelzéshez kapcsolódó termékleírás jóváhagyott standard módosításának a 664/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 6b. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett közzétételéről

Az Európai Bizottság a „Džiugas” (OFJ) sajt elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak a standard módosítását jóváhagyja.

VP PÁLYÁZATOK

Meghirdetés

Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása (VP3-3.1.1-22)

A támogatási kérelmek benyújtására 2023. március 1. napjától 2023. augusztus 31. napjáig van lehetőség. A felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 2 milliárd Ft.

Közlemény

Az EMVA Irányító Hatóság közleménye a VP4-10.1.1-21 kódszámú „Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés” és a VP4-11.1.1.-11.2.1.-21 kódszámú „Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása” című felhívások – 2023. évre vonatkozó visszavonási kérelmeinek benyújtási határidejét érintő – módosításáról, valamint a lejáró földhasználati szerződések miatt benyújtott visszavonásokról

A nevezett pályázati felhívások 2023. évre vonatkozó visszavonási kérelmeinek beadási határideje 2023. március 31-re módosul. A támogatási időszak alatt lejáró földhasználati szerződések miatt visszavonások esetében a támogatást igénylő kizárólag a lejáró földhasználattal érintett földterület (adott helyrajzi számú ingatlan) visszavonásáról rendelkezhet. Támogatási időszak alatt lejáró földhasználati szerződések miatt visszavont területre kifizetett (vagy kifizetésre kerülő) támogatás nem minősül jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak. A 2023. évtől visszavont területek vonatkozásában a Támogatási Igénylőnek 2022. január 1. és 2022. december 31. között jogszerű földhasználónak kell lennie.

Irányító Hatósági tájékoztató VP3-17.1.1.-16. A mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás című felhívás keretében meghatározott biztosítási szerződések megfeleléséről

A Bizottság 809/2014/EU végrehajtási rendelete alapján az európai uniós támogatások esetén az ellenőrzéseknek ki kell terjedniük a költségek ésszerűségének vizsgálatára. A vizsgálat a tájékoztató mellékletében megjelölt képlet alapján számított kárhányad értékek alapján, a referenciaévet megelőző 5 évben tapasztalt átlagos kárhányad kiszámításával történik. A kárhányad vizsgálatra biztosítónként évente kerül sor. A vizsgálatához szükséges adatokat a biztosító társaságoknak legkésőbb 2023. február 28. napjáig szükséges benyújtaniuk az Irányító Hatóság felé.

A CSIRKEFOGYASZTÁS OLDHATJA MEG A TALAJ KÖRNYEZETKÍMÉLŐ TÁPANYAGPÓTLÁSÁT?

Egyre több csirkét eszünk – ami egyre több szerves hulladékkal is jár. Egy fiatal magyar agrárszakember azonban remek lehetőséget lát ebben. Kiss Nikolett Éva, a Debreceni egyetem doktorandusza azt vizsgálja, hogy mennyivel kisebb környezeti terhelést jelent a baromfitrágya használata a műtrágyával szemben. A K&H a fenntartható agráriumért ösztöndíjpályázat tavalyi díjazottjának eredményei igen kecsegtetők, hiszen az ökögazdálkodás megvalósítása mellett abban is segítséget nyújthat, hogy ellensúlyozza a műtrágya-ellátás esetleges zavarait.

Egyre több csirkét eszünk – évente fejenként több mint 25 kilót. Ez több, mint harmada a teljes húsfogyasztásnak a KSH 2020-as adatai alapján. De nemcsak Magyarországon jellemző ez a trend, világszinten is több mint kétszeresére nőtt az ipari csirketermelés az elmúlt 20 évben. A húsa miatt nevelt broiler csirke mennyisége 2000-ben 14,38 milliárd darab volt, 2020-ban pedig már közel 33,1 milliárd. Az ágazatnak tehát komoly szerepe van az egyre növekvő számú népesség élelmezésében. Ezzel együtt viszont a nagyobb mennyiségű baromfitrágya hasznosítása is egyre jobban előtérbe kerül. Főleg azok után, hogy az Európa klímasemlegessége miatt született európai zöld megállapodás egyik célkitűzése a szerves trágya alkalmazásának erősítése és a műtrágya használat csökkentése, mivel ez utóbbi használata számos negatív környezeti hatással is jár, mint például a talajok savanyodása vagy a szervesanyagtartalom csökkenése.

Egy fiatal agrárszakember azonban a körforgásos szemléletet előtérbe helyezve éppen ebben látta meg a lehetőséget. Kiss Nikolett Éva, a Debreceni Egyetem Állattenyésztési Tudományok Doktori Iskolájának hallgatója, a K&H a fenntartható agráriumért ösztöndíjpályázat PhD kategória 1. helyezettje azt vizsgálta, hogyan lehet minimalizálni a broiler csirke tartáshoz kapcsolódó környezeti terhelést és hasznosítani az ott keletkezett szerves hulladékot.

„A csirketermelés nemcsak az élelmezésben, hanem a termőföld tápanyagtartalmának fenntartható visszapótlásában is komoly szerepet játszhat. A komposztált és pelletált baromfitrágya (CPPL) ugyanis egy környezetkímélő termék. A feldolgozás folyamatának és az ezzel való növénytermesztés környezeti hatásai azonban sem hazai, sem nemzetközi szinten nem ismertek. A kutatásom ezért a környezeti hatások elemzésére irányult, amit életciklus-értékelés módszerrel, 11 hatáskategóriára vonatkozóan vizsgáltam. Ezek közül kizárólag kettő – a savasodási és az eutrofizációs potenciál – kivételével a CPPL előállítása jelent kisebb környezeti terhelést, így megfelelő tápanyag-utánpótló alternatívát jelenthet és ökológiai gazdálkodásban is alkalmazható” – számolt be kutatási tapasztalatairól Kiss Nikolett Éva. Ez utóbbi eredmény azért kiemelt jelentőségű, mivel az Európai Bizottság az Ökögazdálkodási Akciótervben azt tűzte ki célul, hogy 2030-ig az ökögazdálkodással érintett mezőgazdasági területek aránya 25 százalékra növekedjen. A jelenlegi gazdasági és energiapiaci helyzetben pedig a bizonytalan műtrágya ellátás, az emelkedő beszerzési árak miatt és a termésbiztonság fenntartása érdekében is komoly szerepet kaphat a műtrágyák legalább részbeni kiváltása.

„A K&H a fenntartható agráriumért pályázatunk célja éppen az, hogy az agrárszakemberek új, innovációra nyitott generációját támogassuk, akik a fenntartható, illetve hatékonyságnövelő megoldásaikkal hozzájárulhatnak az ágazat fejlődéséhez. Örömmel tapasztaljuk, hogy az utóbbi években egyre inkább jellemző az állattartási és növénytermesztési folyamatok környezeti szempontú vizsgálata, ami hozzájárulhat ahhoz, hogy az ágazat kevesebb erőforrást használjon, ezáltal költségeit csökkentse és a környezetet kímélje” – mondta el **Demeter Zoltán, a K&H Agrárfejlesztési főosztály vezetője.**

Kereskedelmi és Hitelbank Zrt.

ENZIMATIKUS TAKARMÁNYOZÁSI

PROGRAM ÉS TERMÉKEK

A VITAFORT ZRT. PORTFÓLIÓJÁBAN

A genetikai előrehaladás kapcsán jelentkező teljesítménynövekedés egyre koncentráltabb, a tehenek igényeinek mind jobban megfelelő takarmányadagok megalkotását követeli meg a szakemberektől, ugyanakkor a gazdaságos termelés mellett a környezetvédelmi szempontokra is fokozottan ügyelnünk kell. A koncentráltság növelése csak a takarmányhasznosulás egyidejű javulásával eredményezhet nyereséges termelést, ami mellett, hogy segíti a genetikai potenciál által meghatározott teljesítmény elérését, akár bizonyos táplálóanyagok csökkentését is lehetővé teszi a takarmányban. Emellett, a nem hasznosuló táplálóanyagok környezetbe történő kiválasztásának mérséklésével a környezetterhelés is csökkenthető.

A takarmányhasznosulás javítása enzimatikus hatással bíró kiegészítő takarmányokkal

Az enzimatikus hatással rendelkező kiegészítő takarmányok változó mennyiségben tartalmaznak enzimeket. A különböző aktivitással rendelkező enzimek bizonyos mikroorganizmusok (gombák és baktériumok) fermentációs tevékenysége során, azok anyagcsere termékeiként jönnek létre. Az előállított fermentációs terméket változatlan formában fel lehet használni,

de tovább tisztítva a különböző aktivitással rendelkező enzimek is kinyerhetőek belőle.

A tisztítatlan enzimek (fermentációs kivonatok) hatásmechanizmusa jelentősen eltér a tisztított enzimekéétől. A tisztított enzimek az endogén enzimekhez hasonlóan segíthetik az egyes takarmánykomponensek lebomlását, ezzel elősegítve az emésztést és a felszívódást. A nem tisztított enzimek hatásmechanizmusa a bendőben működő endogén enzimekkel fennálló szinergizmuson alapul. Az egyik legvalószínűbb hipotézis az, hogy a tisztítatlan formában bejuttatott enzimek javítják a bendőmikrobák (pl. a cellulózbontó baktériumok) kapcsolódását szubsztrátjaikhoz és ezzel növelik kolonizációs képességüket. Az adagban lévő tápanyagok (cukrok, aminosavak stb.) ezért gyorsabban és nagyobb mennyiségben szabadulnak fel, ami serkenti a bendő mikroflóráját. Ha a baktériumok száma megnő, akkor több enzim termelődik a bendőben és ezáltal javul a tehenek által elfogyasztott takarmány szárazanyagának emészthetősége (Newbold, 1995).

A tisztított enzimek és a fermentációs kivonatok közötti legfontosabb különbségeket az alábbi táblázatban foglaltuk össze:

Tulajdonságok	Tisztított enzimek	Fermentációs kivonatok
Enzimek	Deklarált aktivitás, 1-2 enzim (amiláz, proteáz, celluláz, xilanáz, glükánáz, stb.), kevés mellék aktivitással.	Sok enzim, kombinált aktivitás sok mellék aktivitással (szélesebb hatásspektrum).
Aktivitás	Meghatározott aktivitás: units/g (mennyi enzim található 1 g termékben, ami 1 μ mol glükóz felszabadítására képes 1 perc alatt.	Gyakorlati tapasztalatokon nyugvó mátrix értékek.
Mennyiség	Kevés enzim, relatíve nagy mennyiségben.	Sok enzim, relatíve kis mennyiségben.
Stabilitás	Érzékenyebbek a bendőben lévő körülményekre (pH, hőmérséklet, enzimek, stb.) (Beuchemin és mtsai, 2003; Vicini és mtsai, 2003).	A bendőfolyadékhoz sokkal inkább hasonló összetétel.
Összetétel	Szinte kizárólag enzim vagy enzimek.	Az enzimek mellett egyéb fermentációs termékek: aminosavak, nukleinsavak, vitaminok, stb. („élesztő-effektus”).

Eazystim a Vitafort Zrt. enzimatikus takarmányozási programjában

A Vitafort Zrt enzimatikus takarmányozási programjának meghatározó eleme, az Eazystim (Gyártó: JEFO Nutrition Inc., Kanada, Magyarországi forgalmazó: Adexgo Kft) három mikroorganizmus (Aspergillus oryzae, Trichoderma viride, Bacillus subtilis) fermentációs kivonatot tartalmazza, amelyek a bendő mikroflórájával kialakított szinergizmusuknak köszönhetően növelik a takarmányokban található keményítő, fehérje és rost lebonthatóságát, illetve emészthetőségét.

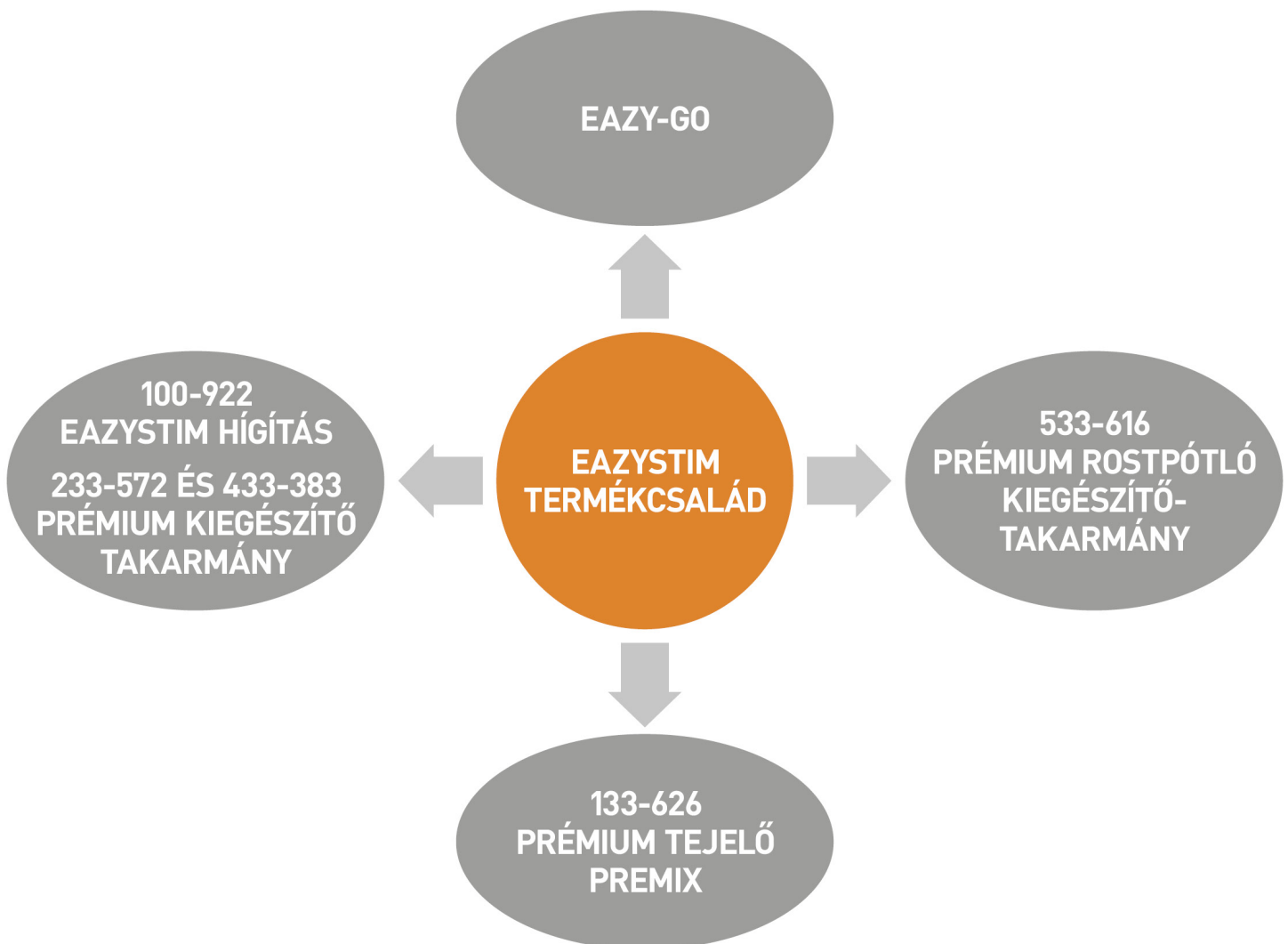
• Az Eazystim-ben található enzimtípusok és azok aktivitása:

- α -amiláz típusú aktivitás (Aspergillus oryzae)
- proteáz típusú aktivitás (Bacillus subtilis)
- celluláz típusú aktivitás (Trichoderma viride)

• Az Eazystim etetésével szerzett tapasztalatok tejelő és húshasznú állományokban:

- Javul a tejtermelés
- Nő a tejjel megtermelt fehérje, illetve zsír mennyisége
- Csökken a tej szomatikus sejtszáma
- Nyári hőstressz esetén lassabb és kisebb mértékű a tejtermelés csökkenés
- Nő a napi testtömeg gyarapodás
- Javul a fajlagos takarmányértékesítés
- Csökken a hízalási idő
- Javul a színhús kihozatal és ezáltal a vágóállatok minősítése

A Vitafort Zrt. Eazystim termékcsaládját széles körben sikerrel alkalmazzuk partnereinknél.

Az Eazystimet tartalmazó termékek alkalmazásának előnye, hogy javítják a táplálóanyagok hasznosulását, meghatározott keretek között lehetőséget adnak a napi takarmányadag (TMR) abrak részarányának csökkentésére, ezen kívül a korszerű, robotizált fejésrendszerekben használt takarmányadagokra (PMR) is könnyen adaptálhatóak.

Czakó Péter
szarvasmarha szakspecialista
Vitafort Zrt.

